

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT **CIVILITZACIÓ MEDIEVAL**

Coordinació: BOLOS MASCLANS, JORDI DE

Any acadèmic 2020-21

Informació general de l'assignatura

Denominació	CIVILITZACIÓ MEDIEVAL			
Codi	100088			
Semestre d'impartició	2N Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Grau en Història (R 2015)	3	OPTATIVA	Presencial
Nombre de crèdits assignatura (ECTS)	6			
Tipus d'activitat, crèdits i grups	Tipus d'activitat	PRAULA	TEORIA	
	Nombre de crèdits	3	3	
	Nombre de grups	1	1	
Coordinació	BOLOS MASCLANS, JORDI DE			
Departament/s	HISTÒRIA			
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	60 hores de classe presencial 90 hores de treball autònom de l'estudiant			
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.			
Idioma/es d'impartició	Català, Es donaran textos en altres llengües: castellà, anglès, francès, italià, llatí,			

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
BOLOS MASCLANS, JORDI DE	jordi.bolos@udl.cat	3	
PREIXENS VIDAL, NÚRIA	nuria.preixens@udl.cat	3	1.04.3

Objectius acadèmics de l'assignatura

Informació complementària de l'assignatura

Malgrat la imatge que, molt sovint, ofereixen els mitjans de comunicació, el món medieval no va ser una etapa obscura. Al contrari, durant l'Edat Mitjana es va forjar una civilització que constitueix els fonaments de l'Occident europeu. Va ser una etapa històrica en la qual la religió dominava gairebé tots els àmbits, però això no impedia que els homes medievals també pensessin, composessin música o celebressin festes. La civilització medieval, doncs, és un complex entramat d'aspectes que es relacionen entre si, i que evoluciona al mateix temps que la mentalitat al llarg de mil anys d'història.

A través d'aquesta assignatura, s'aprofundirà en el coneixement dels elements constitutius i dels valors, cultura i mentalitats de l'home de l'Edat Mitjana, tenint en compte que l'alumne ja ha realitzat de manera obligatòria les assignatures d'Alta Edat Mitjana i Baixa Edat Mitjana. Se cercaran, a més, les aportacions que el món medieval ha llegat a la civilització occidental. Es pretén, doncs, oferir una visió general, però suficient, per comprendre l'Edat Mitjana i captar el substrat cultural d'Europa.

Objectius acadèmics de l'assignatura

1. Conèixer els principals elements que configuren la civilització medieval, així com els seus canvis i evolució al llarg de l'Edat Mitjana.
2. Identificar les diferents mentalitat i els corrents de pensament medievals, així com extreure'n les idees principals.
3. Valorar el llegat de la civilització medieval i entendre el seu rol fonamental en la configuració d'Europa.

Competències

Competències significatives

Competències transversals

Coneixement i capacitat d'aplicació del mètode científic.
 Capacitat d'anàlisi i síntesi.
 Capacitat de raonament crític
 Capacitat de treball en equip (intradisciplinari i interdisciplinari).
 Motivació pel rigor i qualitat.
 Coneixement i sensibilitat cap als drets humans i la reducció de tot tipus de desigualtats.
 Coneixement i sensibilitat cap a la diversitat cultural.
 Capacitat d'aprenentatge autònom.
 Capacitat d'organització i planificació.
 Capacitat d'aplicar els coneixements teòrics a la pràctica.
 Comunicació oral i escrita en llengua nativa (amb experts i no experts).
 Coneixement d'una llengua estrangera.
 Capacitat de gestió de la informació.

Competències específiques

Coneixement de l'estructura diacrònica general del passat.
 Coneixement comparat de la història de diferents èpoques i territoris
 Coneixement detallat d'un o més períodes específics del passat de la humanitat.
 Coneixement dels processos històrics i dels principals factors demogràfics, socioeconòmics, polítics i culturals que els condicionen en diferents èpoques i territoris.
 Coneixement de les diferents teories i perspectives historiogràfiques, així com de la diversitat de la consciència del temps i la memòria històrica.
 Coneixement d'altres ciències humanes i socials, en especial l'antropologia social, la història de l'art, la geografia, l'economia i els estudis de les llengües pertinents per al coneixement de processos històrics concrets.
 Coneixement de l'evolució del pensament i la seua relació amb la història.
 Coneixement de les desigualtats i heterogeneïtats socials (classes, gènere, ètnia, religió, ideologia) i el seu paper en l'evolució històrica.
 Coneixement de la diversitat cultural (perspectiva antropològica), en particular de les tradicions culturals i religioses de la humanitat i les seues relacions amb les transformacions i canvis històrics.
 Coneixement de la significació històrica de la vida quotidiana i les lògiques del parentesc i l'organització familiar.
 Capacitat per interrelacionar de manera crítica els esdeveniments i processos del present i del passat.
 Coneixement i domini bàsic de la metodologia per a la investigació històrica.
 Coneixement i domini bàsic de les metodologies pròpies de les subdisciplines temàtiques de la història (estudis de gènere, història econòmica i social, història de les idees).
 Capacitat d'utilitzar a un nivell bàsic les metodologies d'altres ciències socials i humanes (en particular, història de l'art i geografia).
 Capacitat per interpretar i utilitzar tot tipus d'informació documental i arxivística.
 Coneixements generals i instrumentals de disciplines i tècniques associades: arqueologia, epigrafia, paleografia, arxivística, diplomàtica.

Continguts fonamentals de l'assignatura

Continguts fonamentals de l'assignatura

Bloc I: Economia, societat i vida quotidiana

Prof. Dr. Jordi Bolòs

1. La formació del paisatge medieval (i actual): les transicions
2. Les transformacions de l'any 1000: com canvià la societat de l'Europa occidental. Pros i contres
3. Occitània. Naixement i destrucció d'una civilització. Conquestes i colonitzacions a l'Edat Mitjana central
4. Viure, sobreviure i aparentar a la fi de l'Edat Mitjana. Apropar-nos a la vida de cada dia de la gent

Bloc II: Església, pensament i cultura**Prof. Núria Preixens**

1. Desenvolupament i consolidació de la "Christianitas" a l'Europa dels primers segles medievals (segles IV- XI)
2. La renovació cultural del segle XII i l'evolució del pensament durant la Baixa Edat Mitjana
3. Orígens i desenvolupament del fenomen universitari (segles XIII-XV)
4. Vida quotidiana en l'Edat Mitjana

Pla de desenvolupament de l'assignatura**Pla de desenvolupament de l'assignatura****Cronologia orientativa**

15 de febrer: presentació de l'assignatura

Els Blocs s'alternaran per setmanes

Bloc I (prof. Jordi Bolòs)

Economia, societat i vida quotidiana

Bloc II (prof. Núria Preixens)

Església, pensament i cultura

Sistema d'avaluació**Sistema d'avaluació****Bloc I:**

Comentari de les lectures.....	50%
Treball.....	50%
Total.....	100%

Bloc II:

Exposició oral.....	40%
Treball/presentació escrita.....	60%
Total.....	100%

Bibliografia i recursos d'informació

Bibliografia i recursos d'informació

Els alumnes ja han cursat Història Medieval (Alta i Baixa Edat Mitjana) a segon curs i, per tant, ja disposen de la bibliografia general, els manuals bàsics i els llibres d'assaig més significatius sobre l'Edat Mitjana. No repetim, doncs, aquesta bibliografia i Indiquem una breu selecció per a l'assignatura que serà completada durant l'exposició dels diferents àmbits temàtics.

Bloc I (prof. Jordi Bolòs)

Bolòs, Jordi. *Els orígens medievals del paisatge català*. Barcelona: IEC – Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2004.

Martín Viso, Iñaki. *Asentamientos y paisajes rurales en el Occidente medieval*. Madrid: Síntesis, 2016.

Ó Carragáin, Tomás – Turner, Sam (eds.). *Making Christian Landscapes in Atlantic Europe*. Cork: Cork University Press, 2016.

Bonnassie, Pierre. *Catalunya mil anys enrera. Creixement econòmic i adveniment del feudalisme a Catalunya, de mitjan segle X al final del segle XI*. Barcelona: Edicions 62, 1979-1981 (traduït del francès).

Toubert, Pierre. *Castillos, señores y campesinos en la Italia medieval*. Barcelona: Crítica, 1990 (traduït del francès).

Bartlett, Robert. *La formación de Europa. Conquista, civilización y cambio cultural, 950-1350*. València: PUV, 2003 (traduït de *The Making of Europe. Conquest, Colonization and Cultural Change, 950-1350*).

Paterson, Linda M. *El mundo de los trovadores. La Sociedad occitana medieval (entre 1100 y 1300)*. Barcelona: Península, 1997 (traduït de l'anglès).

Ventura, Jordi. *Pere el Catòlic i Simó de Montfort*. Barcelona: Aedos, 1960.

Vinyoles, Teresa. *La vida quotidiana a Barcelona vers 1400*. Barcelona: Fundació Vives Casajuana, 1985.

Bolòs, Jordi. *La vida quotidiana a Catalunya en l'època medieval*. Barcelona: Edicions 62, 2000.

Bloc II (prof. Núria Preixens)

Black, A, *El pensamiento político en Europa, 1250-1450*, Cambridge, Univ., 1992.

Cantera, Enrique, *El día y las horas de los judíos españoles de la Edad Media*, Madrid, CECEL-CSIC, 2015

Cruz Hernández, Miguel, *Historia del pensamiento en el mundo islámico*, 3 vols., Madrid, Alianza Editorial, 1996

Duby, Georges. *La época de las catedrales. Arte y sociedad, 980-1420*. Madrid: Cátedra, 1993.

Flasch, Kurt. *El pensament filosòfic a l'Edat Mitjana. D'Agustí a Maquiavel*. Santa Coloma de Queralt: Obrador Edendum, 2007.

García de Cortázar, José Ángel. *Historia religiosa del Occidente medieval (313-1464)*. Madrid: Akal, 2012.

Haskins, Charles Homer, *El Renacimiento del siglo XII*, , Barcelona, Ático de los libros, 2013 [primera ed. anglesa, 1927]

Le Goff, Jacques, *La civilización del Occidente Medieval*, Barcelona, Paidós, 1992 (ed. fr. 1982)

- Le Goff, Jacques. *Los intelectuales en la Edad Media*. Barcelona: Gedisa, 1986.
- Lomba, Joaquín, *El Ebro: puente de Europa. Pensamiento musulmán y judío*, Madrid, Mira Editores, 2002
- Mitre Fernández, Emilio. *La Iglesia en la Edad Media. Una introducción histórica*. Madrid: Síntesis, 2003.
- Nieto Soria, José Manuel; Sanz Sancho, Iluminado. *La época medieval: Iglesia y cultura*. Madrid: Istmo, 2002.
- Ullmann, Walter, *Historia del pensamiento político en la Edad Media*, Barcelona, Ariel, 1983.
- Vauchez, André. *La espiritualidad del Occidente medieval*. Madrid: Cátedra, 1995.
- Verger, Jacques. *Gentes del saber en la Europa de finales de la Edad Media*. Madrid: Universidad Complutense de Madrid, 1999.
- Ridder-Symoens, Hilde de. (ed.). *A History of the University in Europe. Volume I. Universities in the Middle Ages*. Cambridge: Cambridge University Press, 1992 [ed. esp., Bilbao, 1994]